

Aan Provinciale Staten

DATUM	10-11-2020	REFERENTIE	Y. van Lieshout- Claus
ONS NUMMER	8218EF2	DOORKIESNUMMER	0629392270
NUMMER PS	Nummer PS	E-MAILADRES	Yvonne.lieshout@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Jaarverslag 2019 Awb-adviescommissie van GS en PS	PORTEFEUILLEHOUDER	CvdK

Onderwerp Statenbrief:

Jaarverslag Awb-adviescommissie van GS en PS 2019

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Het "jaarverslag 2019 Awb-adviescommissie van PS en GS" (hierna te noemen: het jaarverslag) is opgesteld door de Awb-adviescommissie van PS en GS. Wij hebben het jaarverslag op 17 november 2020 vastgesteld.

Op grond van artikel 175 van de Provinciewet heeft de commissaris van de Koning de taak toe te zien op een zorgvuldige behandeling van bezwaarschriften en klachten door het provinciebestuur. De Awb-adviescommissie van PS en GS is ingesteld om te adviseren over de afdoening van bezwaarschriften en klachten. In haar jaarverslag legt de Awb-adviescommissie van PS en GS verantwoording af over de invulling van haar taak.

Het jaarverslag geeft onder andere inzicht in het aantal behandelde bezwaarschriften in 2019, de tijdigheid van de afdoening en het aantal gevallen waarin is afgeweken van het advies van de commissie.

Voorgeschiedenis

n.v.t.

Essentie / samenvatting:

Bezwaarschriften

In 2019 zijn 132 bezwaarschriften ingediend tegen besluiten van GS. Daarnaast heeft het RVO 24 bezwaarschriften gericht tegen besluiten in het kader van de subsidieregelingen Natuur en Landschap Agrarisch (SNL-A), Natuur en Landschap Natuur (SNL-N), Agrarisch Natuurbeheer (SAN) en natuurbeheer (SN) ontvangen. Laatstgenoemde 24 bezwaarschriften zijn door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland afgedaan. De directeur van de RVO is gemandateerd om namens GS op deze bezwaarschriften te beslissen.

- In 2019 zijn geen bezwaarschriften gericht tegen een besluit van PS.

- Medio 2019 is een groot aantal bezwaren ingediend tegen het besluit tot vaststelling van OV-vervoerplan 2020.

- Verder heeft een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming gerelateerd aan de ontwikkeling van een windmolenpark Goyerbrug geleid tot een groot aantal (39) bezwaren.

- Het aantal ingediende bezwaarschriften gericht tegen besluiten van GS is in 2019 wederom gestegen ten

opzichte van 2018 (121). De bezwaarschriften zien onder meer op handhavingsbesluiten, vergunningen, subsidiebesluiten, personele besluiten en besluiten op grond van wet openbaarheid van bestuur.

- In 2019 zijn 79 beslissingen op bezwaar door GS genomen.

- In 2019 zijn Gedeputeerde Staten contrair gegaan in een viertal zaken, waarvan een tweetal met meerdere bezwaarmakers.

- Het percentage bezwaarschriften gericht tegen besluiten van GS en behandeld door de commissie, dat binnen de wettelijke beslistermijn is afgedaan was is licht gedaald tot 82%. Het overschrijden van de wettelijke afdoeningstermijn heeft verschillende oorzaken. De belangrijkste oorzaak is gelegen in het zelf moeten voorbereiden van de beslissingen op bezwaar door de vakafdelingen. Daardoor zijn sommige beslissingen op bezwaar te laat verzonden. Ook personele bezetting speelde een rol bij de vakafdelingen.

- Het afgelopen jaar bleek dat het zomerreces van GS voor problemen zorgde, omdat de beslistermijn in een groot aantal bezwaren gedurende deze periode verstreek. Gezien het grote aantal bezwaren dat met deze bewuste zaak gemoeid was heeft dit met name gezorgd voor een toename in de overschrijdingen.

(Hogere) beroepen en voorlopige voorzieningen

- In 2019 is in 32 bezwaren uitspraak gedaan in hoger beroep; 3 zaken waren niet-ontvankelijk, 17 (gedeeltelijk) gegrond, 9 ongegrond, 5 ingetrokken.

- Verder zijn 4 hogere beroepen niet-ontvankelijk verklaard, 1 (gedeeltelijk) gegrond, 2 ongegrond bevonden.

- Ten aanzien van de voorlopige voorzieningen; 1 is niet ontvankelijk verklaard, 11 waren (gedeeltelijk) gegrond, 4 zijn afgewezen, en 2 ingetrokken.

Klachten

- In 2019 zijn in totaal 4 klachten bij de Awb-adviescommissie ingediend. Twee klachten zijn doorgestuurd. Twee klachten zijn door de commissie behandeld.

Nationale Ombudsman

- In 2019 zijn twee klachten ingediend bij de Nationale Ombudsman, omdat klagers geen gehoor kregen bij de provincie. Deze klachten zijn doorgestuurd en door tussenkomst van het secretariaat van de commissie door de provinciale organisatie afgehandeld.

Aanbevelingen:

Het doel van de bezwaarschriftenprocedure is om besluiten te heroverwegen op hun doel- en rechtmatigheid.

Door ervaringen van alle bezwaarschriftenprocedures te bundelen wordt zichtbaar welke aandachtspunten er voor de organisatie zijn. Het afgelopen jaar heeft de Awb-adviescommissie een aantal aanbevelingen gedaan. De ambtelijke organisatie zal deze aanbevelingen overnemen en op managementniveau bespreken op welke wijze deze aanbevelingen kunnen worden opgepakt.

Algemene aanbevelingen

1. Terugkoppeling beslissing op bezwaar en eventuele vervolgprocedures

In haar jaarverslag van 2018 gaf de commissie aan dat zij de beslissingen op bezwaar niet terug ontving en evenmin de uitspraken van de rechtbank of Raad van State en uitspraken in voorlopige voorzieningen en (hoger) beroepszaken.

De commissie merkt op dat over het jaar 2019 nagenoeg alle beslissingen op bezwaar ontvangen zijn van de afdelingen en tevens voor een aantal afdelingen ook rechterlijke uitspraken. Weliswaar moet door het secretariaat incidenteel gerappelleerd worden. Deze aanbeveling heeft geleid tot verbetering van het proces van terugkoppeling, zodat de commissie ook kan kijken naar lessen die te leren zijn uit uitspraken.

2. Beslistermijnen

Ook in het afgelopen jaar werden termijnen af en toe niet gehaald. Aan de zijde van de commissie wordt zo spoedig mogelijk na binnenkomst een hoorzitting gepland. Incidenteel werd in 2018 geconstateerd dat een enkele afdeling in gebreke blijft met het tijdig verzenden van de beslissing op bezwaar, dan wel het correct afhandelen van het bezwaar (bijvoorbeeld het niet tijdig nemen van een beslissing op bezwaar). In 2019 is de overschrijding van de afhandelingstermijn licht toegenomen. Dit lijkt vooral te wijten te zijn aan onbekendheid met de bezwaarprocedure. De commissie pleit er dan ook voor de juridische kennis van de bezwaarprocedure op de vakafdelingen op peil te brengen en te houden. Dit blijft een aandachtspunt, zowel voor de commissie als voor de organisatie.

De commissie heeft het afgelopen jaar geconstateerd dat tijdswinst te behalen zou zijn bij de bezwaren die niet op zitting behoeven te worden behandeld omdat deze bezwaren kennelijk niet-ontvankelijk zijn beoordeeld. Deze bezwaarschriften worden op dezelfde wijze afgedaan als de bezwaarschriften die wel ter zitting worden behandeld. De commissie stelt voor de verordening bezwaarschriften dusdanig aan te passen dat deze bezwaren middels een vereenvoudigde procedure kunnen worden afgedaan.

3. Verstrekken van stukken aan de commissie en vertegenwoordiging ter zitting

De commissie is voor haar advisering afhankelijk van de afdeling voor het verstrekken van stukken aan de commissie. Ook de planning van zittingen is in belangrijke mate afhankelijk van de medewerking van de afdelingen. Geconstateerd is het afgelopen jaar dat een reactie op de uitnodiging voor een hoorzitting vaak uitblijft, en dat stukken eerst na enige aansporing aan de commissie ter beschikking gesteld worden. Ook hierop is de RUD een positieve uitzondering. De commissie constateert dat het secretariaat van de commissie weliswaar

zittingen in kan plannen, maar voor een goed verloop van het proces en het behalen van de wettelijke termijnen is het noodzakelijk dat ook de afdelingen accuraat reageren op uitnodigingen en verdere correspondentie namens de commissie.

Ook is het de commissie gebleken dat het vaak enige tijd duurt voordat vanuit de vakafdelingen gereageerd wordt op een uitnodiging om ter zitting te verschijnen. De commissie ziet dit graag anders.

Ook dit blijft een aandachtspunt voor de organisatie.

4. Minnelijk overleg

De commissie constateert dat het afgelopen jaar bij een kwart van de intrekkingen minnelijk overleg in het voorstadium heeft geleid tot deze intrekkingen. De commissie beveelt aan de mogelijkheden daartoe verder te onderzoeken. Ook is het zinvol de commissie meteen te informeren als in de voorfase gesprekken gaande zijn en/of een schikking is bereikt. Het afgelopen jaar werd dit soms niet direct gemeld en werd vaak vlak voor de geplande zittingsdatum het bezwaar ingetrokken. Dit leidt ertoe dat de commissie de hoorzitting wel voorbereid, terwijl dit onnodig blijkt te zijn.

5. Aandacht voor juridische kwaliteitszorg

De commissie vraagt aandacht voor verbetering van kennis van de wet- en regelgeving. Geconstateerd worden dat de vertegenwoordiging ter zitting aandacht behoeft. Het schrijven van een toelichting is één, ook een goede voorbereiding op hetgeen naar voren gebracht ter zitting is belangrijk. De commissie vraagt aandacht voor het blijven trainen van medewerkers op een goede voorbereiding van de zitting qua presentatie, overtuigingskracht, ordenen van argumenten, adequaat reageren op vragen van de commissie en van bezwaarmakers/derden.

De ambtelijke organisatie zal een (digitale) masterclass organiseren voor medewerkers die ons vertegenwoordigen tijdens de hoorzitting van de Awb-commissie. Enkele voorzitters of leden van de Awb-commissie zullen deze masterclass als trainer verzorgen.

6. Kosten rechtsbijstand en verbeurde dwangsommen door ingebrekestellingen

De commissie mist inzage in de kosten van rechtsbijstand. Zij kan alleen inventariseren hoe vaak zij daar als commissie over heeft geadviseerd, maar heeft geen inzage in hoe vaak het door GS toegekend wordt. Bovendien zou het interessant zijn inzicht te krijgen hoe de provincie Utrecht scoort ten opzichte van de landelijke tendens. Ditzelfde geldt ten aanzien van de verbeurde dwangsommen door ingebrekestellingen door niet tijdig beslissen op bezwaar.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Het jaarverslag geeft een breed inzicht in het aantal bezwaarschriften en klachten en de wijze van afdoening. Voorts dient het jaarverslag met name de aanbevelingen als instrument voor de verbetering van de juridische kwaliteit van de besluitvorming.

Financiële consequenties

n.v.t.

Vervolprocedure / voortgang

Het jaarverslag wordt ter kennisneming aan de commissarissen van de Koning van de andere provincies en aan de colleges van B&W van de Utrechtse gemeenten gezonden. Het jaarverslag wordt op de website van de provincie geplaatst.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van het "Jaarverslag Awb-adviescommissie van PS en GS 2019". Het voorstel is op 20 oktober 2020 tijdens de vergadering van het college van Gedeputeerde Staten behandeld.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,